

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1776	Κυριακὴ μετὰ τὴν Ὑψωσιν τοῦ Σταυροῦ 16 Σεπτεμβρίου 2012	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Τί συμβολίζει ὁ σταυρός (β')

Ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, ἀγαπητοί μου, εἶνε τὸ σύμβολο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο. Συνάπτει τὰ διεστῶτα, ἐνώνει Θεὸ καὶ ἄνθρωπο. Ἄλλ' ἐνῶ ἐνώνει, **συγχρόνως καὶ χωρίζει**. Χωρίζει; Μάλιστα, χωρίζει. Τί χωρίζει; Προσέξτε, ἀγαπητοί μου, τὴ συνέχεια.

Ἡ ἐσταυρωμένη ἀγάπη, ὁ Χριστός, ἐπιβάλλει ὑποχρεώσεις· θέλει ν' ἀνταποκριθοῦμε στὴν ἀγάπη του, νὰ τὸν ἀγαπήσουμε φλογερά. «*Ἡμεῖς*», λέει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, «*ἀγαπῶμεν αὐτόν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς*» (Α' Ἰω. 4,19). Καὶ πρώτη ἐκδήλωσις ἀγάπης πρὸς αὐτὸν εἶνε, **νὰ μισήσουμε ἐκεῖνο πού ὠδήγησε τὸν Κύριο στὸ σταυρό**, δηλαδὴ τὴν ἁμαρτία.

Ἡ ἁμαρτία μὲ τὶς ποικίλες μορφές καὶ διακλαδώσεις της, μὲ ἀγκυροβόλιο καὶ ὀρμητήριο τὴν καρδιὰ κάθε ἁμαρτωλοῦ, ξεκινᾷ κ' ἐξαπλώνεται στὸ περιβάλλον, ἀποκτᾷ κι ἄλλους ὀπαδοὺς καὶ συνεργάτες, καὶ δημιουργεῖ αἰσχρὴ παράταξι, δικό της κόσμον ἄκοσμον, μέσα στὸν ὁποῖο κυρίαρχο στοιχεῖο εἶνε ἡ ἴδια. Αὐτὴ ἡ ἁμαρτία, πού εἰσώρμησε ἀπὸ τὸν Ἀδὰμ στὴν ἀνθρωπότητα, ἀφοῦ ὠργανώθηκε ἐπιτελικά, ἐσταύρωσε «*τὸν Κύριον τῆς δόξης*» (Α' Κορ. 2,8). **Ἡ ἁμαρτία, νὰ ὁ σταυρωτὴς τοῦ Κυρίου.**

Συνεπῶς, τὴν ἁμαρτία πρέπει νὰ μισήσουμε, γιὰτὶ εἶνε ὑπαίτιος γιὰ ὅλα τὰ κακά, καὶ νὰ ποῦμε· Θάνατος στὴν ἁμαρτία, θάνατος στὶς κακίες καὶ τὰ πάθη, πού ἀποτελοῦν τὸν «*παλαιὸν ἄνθρωπον*»! (Ρωμ. 6,6. Ἐφ. 4,22. Κολ. 3,9). Αὐτὸν πρέπει νὰ πολεμήσουμε, νὰ βιάσουμε, νὰ νεκρώσουμε, **νὰ σταυρώσουμε**, καὶ νὰ κάνουμε τὸν ἑαυτὸ μας ἀκίνητο καὶ ἀνενέργητο γιὰ τὸ κακό.

Ἡ νέκρωσις τῆς κακίας μέσα μας εἶνε ὁ πρῶτος σταυρὸς πού πρέπει νὰ σηκώσουμε καὶ νὰ σηκῶνουμε μέχρι τὴν τελευταία μας πνοή (βλ. Λουκ. 9,23). Καὶ ἂν τὸ κακὸ ἀπ' ἔξω ὀργανωθῇ καὶ ἐπιτεθῇ μὲ ὀρμὴ θηρίου, ὁ πιστὸς δὲν πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃ οὔτε σπιθαμὴ, ἀλλὰ ν' ἀντιτάξῃ γενναία ἀντίστασι, καὶ νὰ 'νε πρόθυμος γιὰ

τὴν τήρησι τοῦ θείου θελήματος **νὰ ὑποστῇ καὶ αὐτὸς σὲ μικρογραφία ὅσα ὑπέστη ὁ Κύριος** γιὰ τὴ δική μας σωτηρία· νὰ ἐμπαιχθῇ, νὰ ἐμπυσοθῇ, νὰ μαστιγωθῇ, νὰ φορέσῃ ἀκάνθινο στεφάνι καὶ κόκκινη χλαμύδα, δηλαδὴ νὰ συνεχίσῃ στὴ σύγχρονη γενεὰ τὰ πάθη τοῦ Κυρίου, γιὰ νὰ ἔχῃ καὶ σ' αὐτὸν ἐφαρμογὴ τὸ ῥητὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου· «*περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς*» (Β' Κορ. 1,5).

Χριστὸς καὶ κόσμος εἶνε **δύο κύριοι ἀσυμβίβαστοι**· καὶ «*οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίοις δουλεύειν*» (Ματθ. 6,24). Ὁ κόσμος π.χ., πού θεὸ ἔχει τὸ μαμωνᾶ, λέει· Καλὸ εἶνε τὸ λαμβάνειν, μὲ ὁποιοδήποτε μέσο καὶ τρόπο. Δόγμα του «*Ἄρπαξε νὰ φᾶς καὶ κλέψε νὰ ἴχῃς*». Ἀντιθέτως ὁ Χριστὸς λέει· *Μακάριον τὸ δίδόναι*, τὸ νὰ ἐλεῆξῃς, νὰ συμμετέχῃς στὶς θλίψεις τῶν ἄλλων, νὰ τοὺς ἀνακουφίξῃς καὶ νὰ τοὺς βοηθᾷς (βλ. Πράξ. 20,35). Μεταξὺ Χριστοῦ καὶ κόσμου, ἀγάπης καὶ μίσους, μεταδοτικότητος καὶ πλεονεξίας, ἐλεημοσύνης καὶ ἀρπαγῆς, τί σχέσι ὑπάρχει; Ὁ Χριστιανὸς πρέπει νὰ βαδίζῃ δρόμο ὄχι παράλληλο ἀλλὰ κάθετο πρὸς ἐκεῖνον πού χαράζει γιὰ τοὺς ὀπαδοὺς του ὁ κόσμος· καὶ ἡ τομὴ, τὸ σημεῖο δηλαδὴ ἐκεῖνο τῆς ζωῆς στὸ ὁποῖο γίνεταί ἡ σύγκρουσις τοῦ θεϊκοῦ μὲ τὸ ἀντίθεο φρόνημα, σχηματίζει ἀκριβῶς σταυρό ++++.

Ὅπου τομὴ, ἐκεῖ σταυρὸς. Ὅσες συγκρούσεις, τόσοι καὶ σταυροί. Οἱ Χριστιανοὶ ἀνακρίνουν, τέμνουν ψυχικὰ τὸν κόσμον, ἀλλὰ καὶ τέμνονται ἀπ' αὐτὸν σωματικὰ. Ὁ πιστὸς δὲν πορεύεταί σύμφωνα μὲ τὸ ρεῦμα τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἐναντίον του, καὶ λέει στὸν ἀντίθεο κόσμον·

Δὲν θὰ περάσῃς, δὲν θὰ μολύνῃς τὰ ὄσια καὶ τὰ ἱερά τῆς ψυχῆς μου! Πέφτω νεκρὸς ἀλλ' οὔτε σπιθαμὴ χριστιανικοῦ ἐδάφους δὲν σοῦ παραδίδω. Ἐδῶ εἶνε ἡ τομὴ, ἐδῶ εἶνε ὁ σταυρὸς μου, καὶ θὰ σταυρωθῶ γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ τὴ δικαιοσύνη. **Κόσμε**, μὲ ὅλα τὰ θέλγητρα καὶ τὰ φόβητρα πού διαθέτεις, ὡς πρὸς ἐμένα **εἶσαι νεκρὸς**. Καμμία ἐπίδρασι δὲν ἔχεις πά-

νω μου. Τί μπορεί νὰ μοῦ κάνη ἕνας νεκρός; **Ἄλλὰ καὶ ἐγώ** –τὸ ἁμαρτωλὸ ἐγώ, ὁ «*παλαιὸς ἄνθρωπος*» πού φέρουμε μέσα μας (ἐ.δ.)–, ὡς πρὸς τὸν κόσμον **εἶμαι νεκρός**. Νεκρὰ εἶνε τὰ μέλη μου· ἡ γλῶσσα μου δὲν λέει τὶς ματαιότητες τῶν ἀνθρώπων, τὰ μάτια μου δὲν βλέπουν τὰ πονηρά, τὰ αὐτιά μου δὲν ἀκοῦνε τὶς σειρήνες τῆς ἁμαρτίας, τὰ χέρια μου δὲν ἀρπάζουν τὰ ξένα ἀγαθά, τὰ πόδια μου δὲν τρέχουν στοὺς διεστραμμένους δρόμους, ἡ καρδιά μου πρὸ παντὸς δὲν πάλλει γιὰ τὶς ἡδονές τοῦ κόσμου. Κόσμε, εἶμαι νεκρός. Βάλε ἕνα νεκρὸ μέσα σὲ χρυσάφι, ἐμπρὸς σὲ γαργαλιστικὰ φαγητὰ καὶ ποτὰ, σὲ θεάματα ἁμαρτωλῶν γυναικῶν· θὰ μείνη ἀκίνητος, ἀναίσθητος σὰν τὸ μάρμαρο. Κόσμε, τί ζητᾶς ἀπὸ μένα; Ἐγὼ εἶμαι νεκρὸς ὡς πρὸς ἐσένα.

Ἔτσι μιλάει ὁ Παῦλος· «*Ζῶ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός*» (Γαλ. 2,20). Ἔτσι μιλοῦν οἱ πιστοὶ πού ζοῦν τὴν ἐσταυρωμένη ζωή. «*Οἱ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις*» (ἐ.δ. 5,24). Ἄλλ’ ἐμεῖς; **Πόσο μακριὰ εἶμαστε ἀπὸ τὴν ἐν Χριστῷ ζωή!**

Ὁ Κύριος εἶπε ἕνα τρομερὸ λόγο· «*Ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος*» (Ματθ. 10,38). Ἐρμηνεύοντας τὸν λόγο αὐτὸν ὁ ἅγιος **Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς**, ἐπίσκοπος Θεσσαλονίκης τὸν 14ο αἰῶνα, λέει σ’ ἕνα κήρυγμά του πρὸς τὸν λαό· «Ὅταν μὲν εἶνε καιρὸς εἰρήνης τῆς κατ’ εὐσέβειαν, νεκρώνοντας διὰ τῆς ἀρετῆς ὁ ἄνθρωπος τὰ πονηρὰ πάθη καὶ τὶς ἐπιθυμίες σηκώνει ἔτσι τὸ σταυρὸ του καὶ ἀκολουθεῖ τὸν Κύριο. Ὅταν πάλι εἶνε καιρὸς διωγμοῦ, περιφρονώντας καὶ τὴ ζωή του καὶ θυσιάζοντάς την ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, σηκώνει ἔτσι τὸ σταυρὸ του καὶ ἀκολουθεῖ πίσω ἀπὸ τὸν Κύριο. Νὰ εἶσαι ἕτοιμος, χάριν τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀληθείας τῶν δογμάτων νὰ δεχθῆς τὸν ἀτιμωτικὸ θάνατο».

Σταυρός! Ἐνωσις μὲ τὸ Χριστό, **χωρισμὸς ἀπὸ τὸν κόσμον** ὄχι τοπικῶς ἀλλὰ τροπικῶς. Διότι μπορεί νὰ μένης στὴν ἔρημο, καὶ νὰ ἔχῃς στὴν καρδιά σου τὸν κόσμον· καὶ ἀντιθέτως, νὰ μένης στὴν πιὸ πολυθόρυβη πόλι, καὶ νὰ ἔχῃς στὴν καρδιά σου τὸν Χριστό.

Σύμβολο νεκρώσεως τῶν παθῶν ὁ σταυρός.

Ἄλλὰ καὶ ζυγαριὰ ὁ σταυρὸς πού μᾶς ζυγίζει.

Ὅταν σταθοῦμε κάτω ἀπὸ τὸ σταυρὸ τοῦ Κυρίου καὶ σκεφθοῦμε σοβαρὰ τί ὑπέφερε ἐκεῖνος γιὰ τὴν σωτηρία μας, τί σταυρὸ σήκωσε, ὅταν ρίξουμε ἕνα βλέμμα στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας καὶ δοῦμε τί ὑπέφεραν οἱ πιστοὶ δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ, τί σταυροὺς σήκωσαν,

τότε αἰσθανόμαστε τὸν ἑαυτό μας πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸ ἰδανικὸ τοῦ σταυροῦ.

Τί ζῆ μέσα μας, ὁ Χριστός; Ἄλλὰ νὰ «*ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου*» (Α’ ἰω. 2,16) κυριαρχοῦν στὰ πρόσωπα, τὶς οἰκογένειες καὶ τὴν κοινωνία μας. Ἡ ἀγάπη τοῦ κόσμου κυριαρχεῖ στὶς διάνοιες καὶ τὶς καρδιές. Ἡ ἡδονὴ ἔγινε θεότης. Μιὰ ἐπιπόλαιη ζωή. Σωστὰ ἔγραψε ἕνα περιοδικό· «Τὸ χριστιανικὸ κήρυγμα τείνει νὰ συμβιβᾶσῃ τὸ φιλόκοσμο πνεῦμα τῶν χριστιανῶν μὲ τὶς ἀξιώσεις καὶ ἐπιταγές τῆς ἀγίας μας θρησκείας. Ὁ σταυρός, πού ἀποτελεῖ σύμβολο διαρκοῦς θυσίας, παραμένει ὑψωμένος καὶ καθορᾶται σὰν ἀπλὸ σημεῖο Χριστιανισμοῦ πού **ἔχασε τὸ θεῖο περιεχόμενό του**» (βλ. «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη», Βόλος 1952, σελ. 195-196 μτγλτ.).

Στὴν ἐποχὴ μας ἡ διαχωριστικὴ γραμμὴ μεταξὺ Χριστοῦ καὶ κόσμου τείνει νὰ ἐξαλειφθῇ. Ὅλα τὰ συγχωροῦμε, ὅλα τὰ ἀμνηστεύουμε, ὅλα ζητοῦμε νὰ τὰ συμβιβᾶσουμε μὲ τὴ συνείδησί μας. Τὴ θρησκεία τοῦ σταυροῦ ἔρχεται ν’ ἀντικαταστήσῃ ἡ «**ἐθέλοθρησκεία**» (Κολ. 2,23), ἡ θρησκεία χωρὶς σταυρὸ, ἡ νέα κοσμικὴ θρησκεία, ἡ ὁποία διὰ ἱερέων καὶ πνευματικῶν τῆς ἐκπροσώπων θὰ χαλαρώνη διαρκῶς τὰ ἡνία, καὶ τὸ ἀνθρώπινο κτῆνος ὑπὸ τὶς εὐλογίες τυφλῶν ὁδηγῶν θὰ γιγαντώνεται καθημερινῶς. Δυστυχῶς, ἄξια θρήνων πολλῶν τὰ καθ’ ἡμᾶς! Τὸν χριστιανισμὸ ἄλλοι μὲν ἀπὸ τοὺς βαπτισμένους Χριστιανοὺς τὸν ἀσκοῦν σὰν μία συνήθεια, σὰν ἕνα τύπο χωρὶς καμμία γνῶσι καὶ ἐπίγνωσι τοῦ μεγαλείου του, ἄλλοι τὸν ἔχουν κάνει ὑπόθεσι ἐμπορίου (βλ. Β’ Πέτρ. 2,3), ὑπάρχουν δὲ καὶ πολλοὶ πού ὑβρίζουν τὸν σταυρὸ τοῦ Κυρίου. **Ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ**, τοὺς ὁποίους ἔκλαιγε ὁ Παῦλος γράφοντας· «*Πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, – οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες!*» (Φιλιπ. 3,18-19).

Σταυρός, ἀγαπητοῦ μου, σημαίνει· ἔνωσις μὲ τὸ Χριστό, χωρισμὸς ἀπὸ τὸν κόσμον, νέκρωσις μελῶν, σταύρωσις παθῶν, ἄθλησις ὑπὲρ ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης, ζωὴ θυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως. **Χριστιανὸς χωρὶς σταυρὸ δὲν νοεῖται.**

Κύριε, στὸ ἔλεός σου ἐλπίζουμε, μὴ μᾶς καταισχύνῃς! Διὰ τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς ἀναστάσεώς σου «*ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς· πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου, τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος*» (Ψαλμ. 15,11).

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος